

Handläggare
Madelen Lyckedal
Telefon: 08-50808203

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-12-12

Stockholmsenkäten 2024

Sammanställning av resultat, Kungsholmen

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden tar del av redovisningen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Under våren 2024 genomfördes Stockholmsenkäten. Elever i årskurs 9 och i år 2 på gymnasiet svarade på frågor om sina levnadsvanor. Syftet med Stockholmsenkäten är att kartlägga frågor om bland annat alkohol- och drogvvanor, upplevd trygghet och psykosomatisk hälsa. Resultatet för Kungsholmen visar inga stora avvikelser i jämförelse med förra mätningen för två år sedan. Tobaksanvändningen har minskat, men användandet av tobaksfria nikotinprodukter har ökat något. Droganvändningen har varit stabil, men sniffing och boffing har ökat på Kungsholmen och över hela Stockholms stad. Ungdomarna på Kungsholmen upplever sig trygga i sitt bostadsområde i större utsträckning än i övriga staden. Avseende psykisk hälsa så har den förbättrats något sedan senaste mätningen men flickor upplever fortfarande en lägre grad av välbefinnande än pojkar.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning har ett systematiskt och förebyggande arbete utifrån alla områden som ingår i Stockholmsenkäten. Alla vårdnadshavare på Kungsholmen har möjlighet att delta i föräldraskapsutbildningar så som ABC och Komet. Fältassistenterna erbjuder alla skolor en rad olika föreläsningar. Under 2025 planerar förvaltningen att öka kunskapen om risk- och skyddsfaktorer och socialtjänstens uppdrag för medarbetare inom fritidsgård och parklek för att säkerställa att barn och unga som är i riskzon uppmärksammas tidigt.

Bakgrund

Vartannat år genomför Stockholms stad Stockholmsenkäten. I enkäten får ungdomar i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet svara på frågor och svaren sammanställs till en rapport om ungdomars levnadsvanor.

Enkäten omfattar frågor om:

- Droger och spel
- Brott och utsatthet för brott
- Psykisk hälsa
- Skola, fritid och föräldrar

År 2024 deltog fem grundskolor (årskurs 9) och 13 gymnasieskolor (år 2) i Kungsholmens stadsdelsområde. Antal svarande elever var totalt 783. I årskurs 9 svarade totalt 403 elever, 170 flickor och 224 pojkar. Antal svarande i år 2 på gymnasiet var 380, 174 flickor och 198 pojkar.

Datainsamlingen genomfördes under vecka 10–12. Enkäten besvarades under lektionstid i klassrummet med översyn av ansvarig vuxen.

Kommunala skolor är ålagda att delta i undersökningen och fristående skolor deltar frivilligt. 60 procent av alla fristående skolor deltog 2024. Det är samma grad av deltagande som i 2022 års undersökning.

Trots en hög svarsfrekvens bland de tillfrågade kan det finnas en viss skevhet i resultaten på grund av svarsbortfall, så kallade bortfallsfel. Det är framför allt troligt att elever med regelbunden skolfrånvaro, exempelvis på grund av dålig hälsa, är underrepresenterade i dataunderlaget (i och med att enkäten enbart kan besvaras under lektionstid).

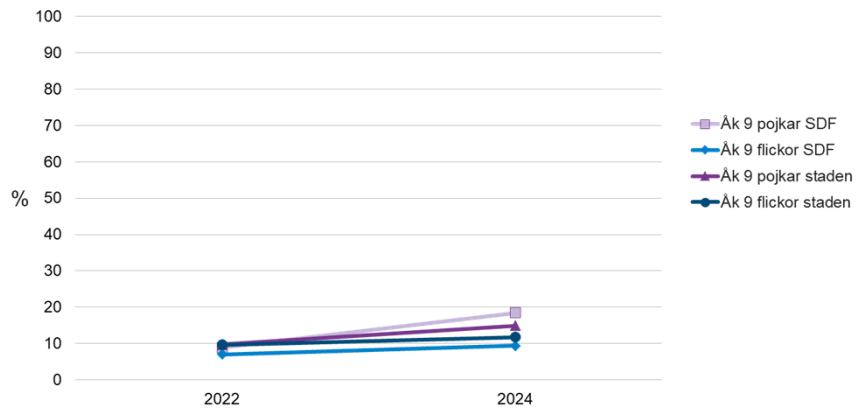
Ärendet

Nedan presenteras en del av resultaten från Stockholmsenkäten 2024 för Kungsholmen. Generellt syns inga stora avvikelser i resultatet i jämförelse med senaste mätningen.

Tobak och nikotin

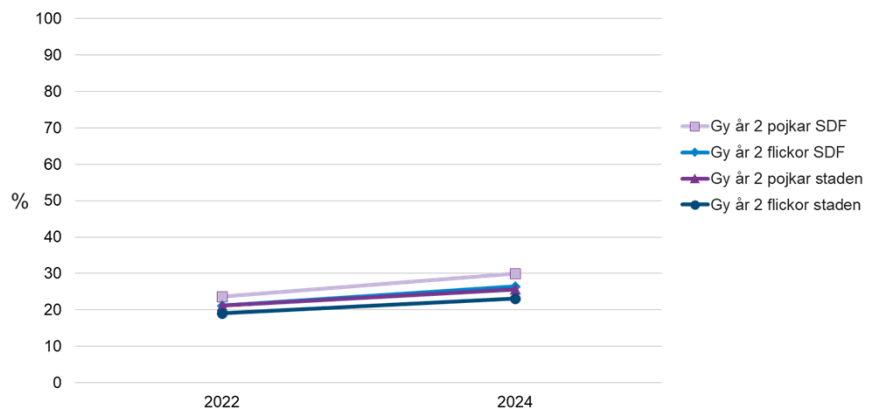
Resultatet visar att tobaksanvändandet har minskat över tid, men användandet av tobaksfria nikotinprodukter har ökat något jämfört med förra mätningen. Det är främst användandet av tobaksfritt så kallat vitt snus som har ökat.

Andel elever i årskurs 9 som snusar vitt snus dagligen eller ibland

Bland pojkar i årskurs 9 är det 18 procent av de 223 svarande som uppger att de snusar dagligen. Motsvarande resultat för flickor är i årskurs 9 är betydligt längre. Där svarar 9 procent av de 170 svarande att de snusar dagligen.

Andel elever i år 2 på gymnasiet som snusar vitt snus dagligen eller ibland

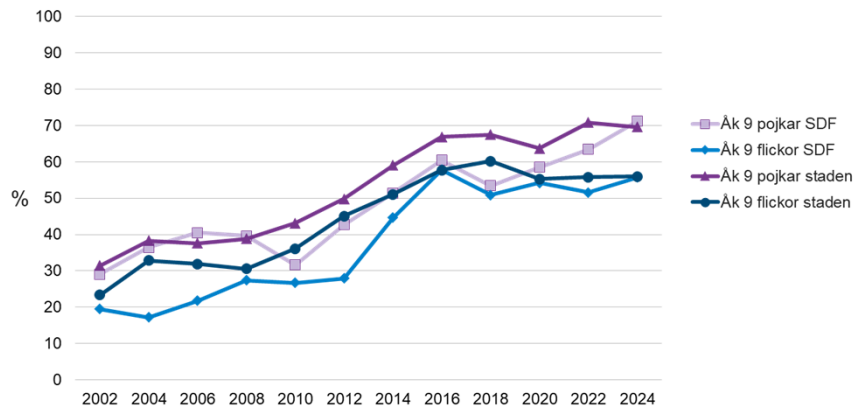

Bland pojkar år 2 på gymnasiet är det 32 procent av 194 svarande som uppger att de snusar vitt snus dagligen. Motsvarande resultat för flickor år 2 på gymnasiet är av de 174 svarande svarar 27 procent, motsvarande 31 personer att de snusar dagligen.

Alkohol

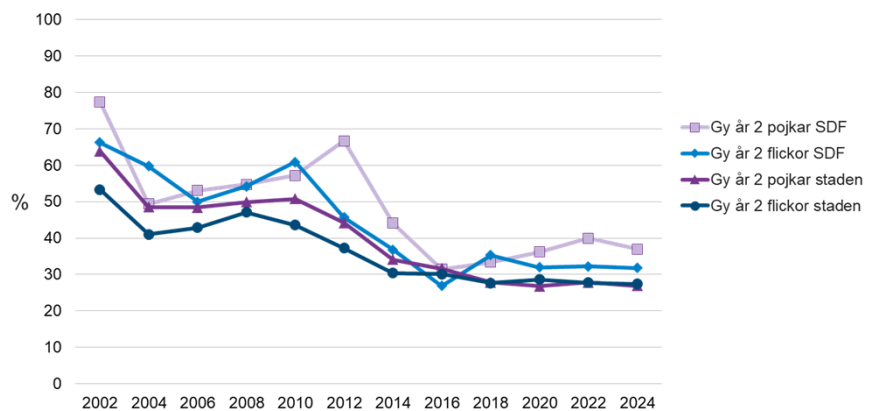
Generellt för hela Stockholm stad är att alkoholkonsumtionen har minskat sedan början av 2000-talet, men trenden har planat ut sedan 2018. Av de 397 eleverna i årskurs 9 på Kungsholmen som svarat på frågan uppger 64 procent att de inte druckit alkohol. 56 procent av flickorna och 71 procent av pojkarna.

Andel elever i årskurs 9 som uppger att de inte druckit alkohol

32 procent av de 372 elever i årskurs 2 på gymnasiet som svarat på enkäten uppger att de storkonsumerar alkohol minst en gång i månaden. Pojkar dricker alkohol i större utsträckning än flickor på gymnasiet. Tabellen nedan visar att elever på Kungsholmen dricker alkohol i större sträckning än elever i staden som stort. Det går också att utläsa att konsumtionen varit förhållandevis lika sedan 2018.

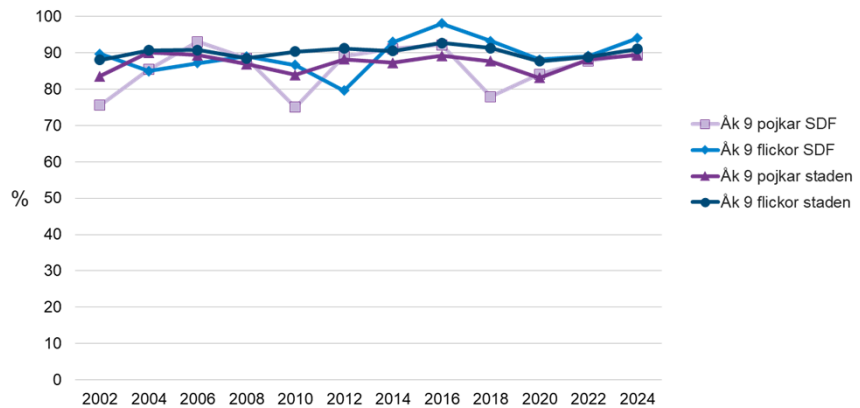
Andel elever i år 2 på gymnasiet som uppger att de storkonsumerar alkohol minst en gång i månaden

Narkotika

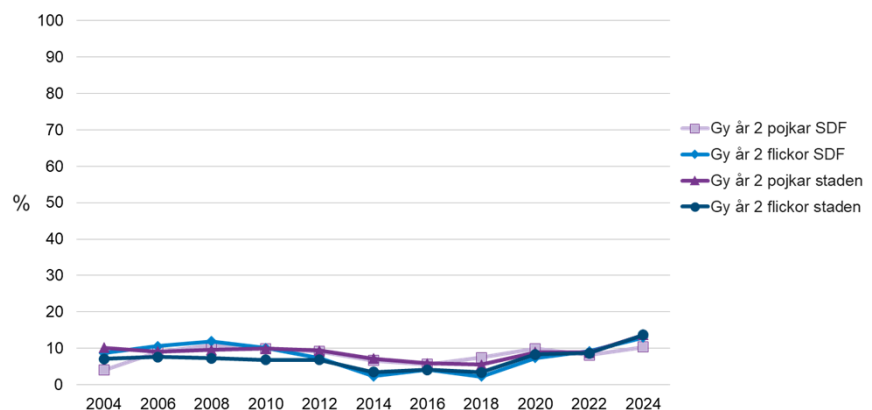
Narkotikaanvändningen bland ungdomar i Stockholm har legat förhållandevis stabilt över tid, men användandet har minskat sedan år 2020. Sniffning och boffning har dock ökat.

Andel elever i årskurs 9 som uppger att de inte har använt narkotika

Av eleverna i årskurs 9 på Kungsholmen uppger 91 procent att de inte har använt narkotika.

Andel elever i år 2 på gymnasiet som uppger att de någon gång har sniffat/boffat

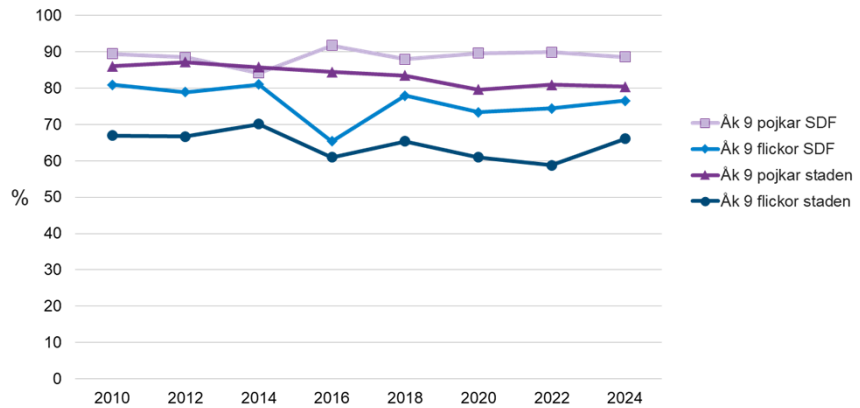
Med sniffat/boffat avses bland annat användande av lustgas, butangas från tändare och drivgas från sprayburkar.

88 procent av eleverna i år 2 på gymnasiet uppger att de inte har sniffat eller boffat. Av de 44 elever som uppger att de har sniffat eller boffat uppger majoriteten att de då använt lustgas.

För elever i årskurs 9 uppger 94 procent att de inte har sniffat eller boffat, resultatet är likvärdig för flickor och pojkar och är samma som vid senaste mätningen 2022.

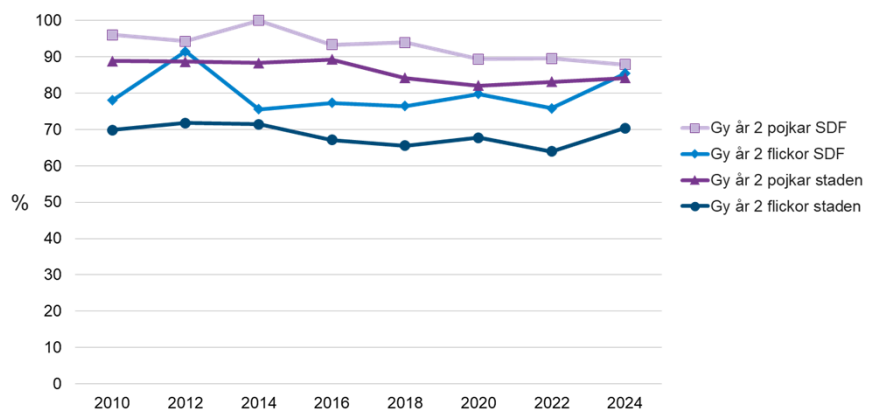
Trygghet

Andel elever i årskurs 9 som uppger att de känner sig trygga i sitt bostadsområde

Upplevelsen av trygghet i sitt bostadsområde är hög bland elever i årskurs 9 på Kungsholmen i jämförelse med stadens snitt. 89 procent av pojkarna upplever sig trygga och 77 procent av flickorna.

Andel elever i år 2 på gymnasiet som uppger att de känner sig trygga i sitt bostadsområde

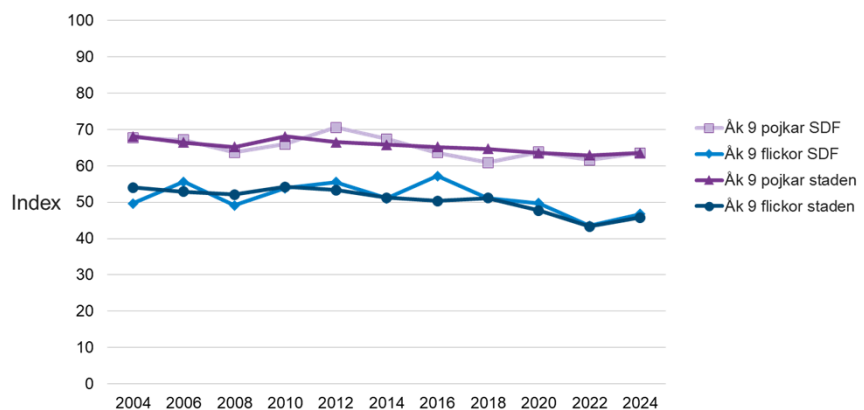
Eleverna i år 2 på gymnasiet upplever också att de är trygga i hög utsträckning i sitt bostadsområde. 86 procent av flickorna upplever sig trygga och 88 procent av pojkarna.

Flickors upplevelse av trygghet i sitt bostadsområde har ökat både i årskurs 9 samt på i år 2 på gymnasiet på Kungsholmen sedan senaste mätningen. Dock finns fortsatt en skillnad mellan pojkars och flickors upplevelse, främst mellan flickor och pojkar i årskurs 9.

Psykisk hälsa

Gällande psykisk hälsa har trenden varit nedåtgående sedan början av 2000-talet. I årets mätning har dock den psykiska hälsan förbättrats något i jämförelse med förra mätningen. Den psykiska hälsan är dock fortfarande betydligt sämre bland flickor än bland pojkar, detta avseende elever i hela Stockholms stad.

Index för god psykosomatisk hälsa, elever i årskurs 9

Indexvärdet löper mellan 0–100, där 100 motsvarar den högsta graden av välbefinnande, det vill säga att eleven skattar sin hälsa som god.

Av de 211 pojkar som svarat i årskurs 9 på Kungsholmen skattar 63 procent sin hälsa som god enligt index ovan. Av de 163 flickor som svarade skattar 47 procent sin hälsa som god. Resultatet är liknande för elever i år 2 på gymnasiet. Även där är resultatet för Kungsholmen i linje med övriga staden och flickor upplever en lägre grad av välbefinnande än pojkar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsgrupp. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att ta del av skrivelsen, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kungsholmens stadsdelsförvaltning arbetar systematiskt och förebyggande kring alla områden som tas upp i Stockholmsenkäten.

Det förebyggande arbetet är centralt gällande barn och unga. Under 2025 träder även den nya socialtjänstlagen i kraft. Det kommer att innebära en omställning till en mer förebyggande,

tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad socialtjänst. Förändringsarbetet pågår men redan nu erbjuds barn, unga och vårdnadshavare tidigt stöd och tidiga insatser som kan motverka mer omfattande problematik i ett senare skede. Det förebyggande arbetet i form av öppenvårdsinsatser är viktiga för att främja barn och ungas utveckling och hälsa.

Alla vårdnadshavare på Kungsholmen har möjlighet att delta i de föräldraskapsutbildningar som förvaltningen erbjuder, bland annat Alla barn i centrum (ABC) och KOMmunikationsMETod (Komet) som båda finns för föräldrar till barn och tonåringar. Utbildningarna syftar till att trygga föräldrar i hur de kan skapa positiva band och bidra till ett gott mående hos barnet eller ungdomen.

Fältassistenter spelar en stor roll i det förebyggande och främjande arbetet kring ungas mående och hälsa. Fältassistenter erbjuder alla skolor en rad olika föreläsningar och informationsträffar. Fältassistenter gör regelbundna besök i stadsdelens skolor och pratar med elever och vårdnadshavare om frågor rörande alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar (ANDTS). Fältassistenter erbjuder även alla elever i årskurs 6 programmet Respekt och självrespekt (RoS) som syftar till att hjälpa unga ta till sig goda värderingar, tankemönster och normer kring sexualitet och könsroller. Förvaltningen erbjuder även föreläsningar för elever i årskurs sju i form av Sjuansnacket. Föreläsningen handlar om upplevelser och utmaningar med tonårstiden och innehållet bland annat konsekvenser av alkohol- och narkotikaanvändning. Vidare erbjuds även skolorna föreläsningar utifrån metodmaterialet Machofabriken som handlar om normer och kopplingarna till våld samt jämställdhet.

Under 2025 planerar förvaltningen att särskilt satsa på att öka kunskapen om risk- och skyddsfaktorer och socialtjänstens uppdrag för medarbetare inom fritidsgård och parklek. Syftet är att säkerställa att barn och unga som är i riskzon uppmärksammas tidigt.

Förvaltningens samverkansöverenskommelse med polisen spelar även en viktig roll i det förebyggande arbetet för barn och unga. Överenskommelsen bygger på fem prioriterade områden: unga i riskzon för destruktivt beteende, otrygga och brottsutsatta platser, systemhotande brottslighet, särskilt utsatta och sårbara brottsoffer samt kriminella miljöer och livsstilar. Det är positivt att barn och unga på Kungsholmen upplever sig trygga i sitt bostadsområde. Kvarstår gör fortsatt att flickor känner sig mindre trygga än pojkar.

Utifrån samverkansöverenskommelsen görs riktade medborgardialoger för att undersöka vad förvaltningen och polisen ska fokusera på för att öka tryggheten hos kungsholmsborna. Under 2025 ska förvaltningen genomföra riktade medborgardialoger med unga.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-11-22
Anna Hamlin, Avdelningschef	2024-11-22